

רשומות

הצעות חוק

14 במאי 1957

307

י"ג באייר תשי"ז

עמוד	
238	חוק התקנים (תיקון), תשי"ז—1957
243	חוק לתיקון מקודת העיריות, תשי"ז—1957
248	חוק לתיקון פקודת המועצות המקומיות, תשי"ז—1957

חוק התקנים (תיקון), תשי"ז-1957

1. בסעיף 1 לחוק התקנים, תשי"ג-1953 (להלן - החוק העיקרי) -
- (1) במקום ההגדרה של "מיפרט" תבוא הגדרה זו:
 "מיפרט" פירושו - תיאור תכונותיו של מצרך, ובכלל זה פרט מן הפרטים האלה: מהותו, כינויו, תהליך ייצורו, מטרת שימושו, דרכי סימונו, פעולתו, דרכי בדיקתו, איכותו, הרכבו, משקלו, כמותו, אריזתו, ממדיו, מקורו, אופן מדידתו, מינו ודרכי התקנתו, וכן תכונות החלקים או החמרים שמהם מורכב המצרך."
 (2) בהגדרה של "מכירה", בסופה, יוסף:
 "החזקה לשם מכירה תיחשב גם כל החזקה מצרך במקום העסק או במקום אחר, בכמות ובנסיבות שאינן שכיחות בשימוש לצורך עצמי, זולת אם יוכיח המחזיק כי אין הוא מחזיקו לשם מכירה."
2. בסעיף 8 לחוק העיקרי -
- (1) בסעיף קטן (א), אחרי "לשיפורה" יבוא "או ליעול המשק או להגנת הצרכן";
 (2) בסעיף קטן (ג) במקום "ייצורו בלבד של המצרך" יבוא "כל איסור ואיסור שבסעיפים 9 ו-9א".
3. אחרי סעיף 9 לחוק העיקרי יוסף סעיף זה.
- "איסור החזקת מצרכים מסוימים
- א. שר המסחר והתעשייה רשאי, אם ראה שהדבר דרוש למניעת סכנת נפשות או פגיעה ברכוש, לאסור בצו את החזקתו של מצרך אשר מיפרטו נקבע כתקן רשמי, או את השימוש בו למטרה כלשהי אם הוא אינו הותאם לדרישות התקן הרשמי."
4. בסעיף 10 לחוק העיקרי -
- (1) בסעיף קטן (א), במקום "סעיף 9" יבוא "חוק זה";
 (2) בסעיף קטן (ב) תסומן פסקה (2) בתור פסקה (4) ולפניה יבואו פסקאות אלה:
 "(2) להורות כי דוגמה שכחר ולא ניטלה לבדיקה, תישמר במקום הימצאה לפחות חדשיים מיום בחירתה בדרך שקבע;
 (3) לתפוס ולעכב כל דבר שיש לו יסוד להניח שנעברה בו עבירה על הוראות חוק זה ולהחזיקו עד שבוית משפט מוסמך יחליט מה ייעשה בו, או להורות שהדבר יישאר במקום שבו נמצא בזמן הבקורת עד שבוית משפט מוסמך יחליט מה ייעשה בו, אלא שאם לא הוגשה תביעה לבית המשפט תוך שלושה חדשים מתאריך התפיסה, העיכוב או מתן ההוראה, יחזור הדבר או תתבטל ההוראה";

(3) בסעיף קטן (ד), בסופו יוסף:

"בסעיף קטן זה "המבצע עבודה" לרבות אדם אשר העבודה מבוצעת על-פי פקודתו".

תיקון סעיף 14

5. בסעיף 14 לחוק העיקרי, בסופו יוסף:

"אלא בהיתר מאת שר המסחר והתעשייה".

תיקון סעיף 17

6. בסעיף 17 לחוק העיקרי -

(1) בסעיף קטן (א) (2), אחרי "הממונה" יוסף "או את האדם שהוסמך על

ידי";

(2) בסעיף קטן (א) (4), במקום "אלפיים לירות" יבוא "עשרת אלפים לירות".

דבר הסבר

החוק המוצע בא לתקן ולהשלים את חוק התקנים, תשי"ג - 1953, לאור הנסיון של שלוש שנים לביצועו.

התיקונים המוצעים הם:

ל סעיף 1:

(1) מתן סמכות למכון התקנים לקבוע במיפרט, כלומר בתקן ישראלי גם את כינויו ואריזתו של מצרך.

(2) התוספת לפירוש "מכירה" קובעת הנחה משפטית, שאדם המחזיק מצרך שמיפרטו נקבע כתקן רשמי במקום עסקו או שנמצא אצלו מצרך כזה בכמות ובנסיבות שאינן שכיחות בשימוש לצורך עצמי, הריהו מחזיקו לשם מכירה, אלא אם הוכיח היפוכו של דבר. העדר הנחה כזאת מקשה על התביעה להוכיח את עובדת ההחזקה לשם מכירה ומונע על כן הגשת תביעות.

ל סעיף 2:

(1) מוצע להרחיב את הסמכות שבידי שר המסחר והתעשייה שיהא רשאי להכריז על תקן ישראלי כעל תקן רשמי גם במקרה שיעילות המשק והגנת הצרכן דורשות זאת; עילה זו של "יעילות המשק" באה בחשבון כשהמדובר אינו בשיפור הטיב של מצרך מסוים אלא בהחליכי ייצור הסכומיים ומותאמים לתנאי המשק, אשר לעילה של "הגנת הצרכן" הרי נוסף לשמירת הטיב של מוצרים מקומיים יכול לבוא בחשבון גם מניעת יבואן של סחורות מטיב גרוע.

בהתאם לכך ינוסח סעיף 8 (א) לחוק כך:

"שר המסחר והתעשייה רשאי, לאחר התייעצות עם נציגי היצרנים והצרכנים ואם הוא משוכנע שהדבר דרוש לשמירה על בריאות הציבור או על בטחונו או להבטחת רמה נאותה לתוצרת הארץ או לשיפורה, או ליעול המשק או להגנת הצרכן, להכריז, באכרזה שפורסמה ברשומות, על תקן מסויים כעל תקן ישראלי רשמי (להלן - תקן רשמי)".

(2) לעתים יש צורך לאפשר שהאיסורים השונים הנובעים מהכרזת תקן רשמי ייכנסו לתקפם באופן הדרגתי, כך למשל רצוי לפעמים להחיל תחילה את איסורו של הייצור ורק לאחר מכן איסור המכירה בהתחשב עם המלאי המצוי אצל הסוחרים.

בהתאם לכך יגוסה סעיף 8 (ג) לחוק כך:

"תקפה של אכרזה לפי סעיף קטן (א) הוא מתום ששים יום מיום פרסומה ברשומות או ממועד מאוחר יותר ששר המסחר והתעשייה קבע באכרזה בדרך כלל או לגבי כל איסור ואיסור שבסעיפים 9 ו-9א".

ל ס ע י ף 3 :

ישנם מצרכים שעצם השימוש בהם אף לא לצרכי מסחר ועבודה, כרוך בסכנת נפשות ובפגיעה ברכוש אם מצרכים אלה אינם מתאימים לתקן הרשמי. למשל: מיתקני גז, מכשירים לכיבוי אש וכו'. הוספת הסעיף 9א באה להסמיך את שר המסחר והתעשייה לאסור את החזקת מצרך כזה או את השימוש בו.

ל ס ע י ף 4 :

הסעיפים 9, 10 ו-13 לחוק התקנים, השי"ג-1953, אומרים:

9. לא ייצר אדם מצרך, שמיפרט שלו נקבע כתקן רשמי ולא ימכרו ולא ייבאו ולא ייצאו, ולא ישתמש בו בכל עבודה שהיא, ולא יבצע עבודה שהכללים הטכניים של תהליכה נקבעו כתקן רשמי, אלא אם התאימו המצרך או תהליך העבודה לדרישות התקן הרשמי, או אם נקבעה הוראה אחרת באכרזה שבה הוכרו התקן כתקן רשמי.

חובת שמירה על תקן רשמי

10. (א) הממונה רשאי בכל עת לערוך בקורת על מנת לבדוק אם ממלאים אהרי הוראות סעיף 9.

הכפחת השמירה על תקן רשמי

(ב) בעריכת בקורת לפי סעיף קטן (א) רשאי הממונה, וכל אדם שהוסמך לכך על ידי הממונה -

(1) להיכנס, בכל עת המתקבלת על הדעת, לכל מקום שיש לו יסוד להניח שמייצרים בו או מחזיקים בו מצרך שמיפרטו נקבע כתקן רשמי, או שמבצעים בו או ביצעו בו עבודה שהכללים הטכניים של תהליכה נקבעו כתקן רשמי, ולבדוק כל מצרך או תהליך עבודה וכל דבר הנמצא באותו מקום, וליטול דוגמה מכל מצרך לשם בדיקה;

(2) להשתמש בכל הסמכויות הנתונות בסעיף 2 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות) לקצין משטרה בדרגת מפקח, וסעיפים 3 ו-4 לפקודה האמורה יחולו על כל הודעה שהיא רשם תוך שימוש בסמכויות אלה.

13. (א) איסורים - אסור לאדם -

(1) להשתמש במלים תקן, סטנדרד וגורמה, או במלים קרובות לאלה, על כל נטיותיהן (להלן - מלים מוגנות), לתיאור מיפרט או כללים טכניים שלא נקבעו כתקן או כתקן רשמי;

(2) להשתמש במלה מהמלים המוגנות כשם לעסקו, או לפעולות עסקו, ללא היתר מאת שר המסחר והתעשייה; הוראה זו לא תחול על אדם שהשתמש כאמור לפני תחילת תקפו של חוק זה;

(3) לתאר מצרך, בכתב או בעל־פה או בכל דרך אחרת שהיא, תיאור העלול לעורר את הרושם שניתן היתר לסמנו בתו תקן, אלא אם נוכח שאמנם ניתן היתר כזה;

(4) לסמן מצרך באופן העלול לעורר את הרושם, כי המצרך מתאים לתקן או לתקן רשמי פרט לסימון כחוק בתו תקן.

(ב) בסעיף זה "מצרך" לרבות האריזה, העטיפה, הסליל או כל דבר אחר שבהם נמכר המצרך, וכן כל פתק המחובר להם או למצרך.

בסעיפים הנ"ל מוצעים ארבעה תיקונים אלה:

(א) מסעיף 10 (א) נובע כי לממונה על התקינה ישנה סמכות בקורת רק בקשר להוראות אשר בסעיף 9 ואין לו סמכות כזאת בנוגע לאיסורים אשר בסעיף 13. לכן מוצע לאפשר עריכת בקורת גם בקשר ליתר הוראות החוק. הרחבת סמכויות הבקורת של הממונה היא הכרחית גם לאור הוספת הסעיף 9א.

(ב) לפי סעיף 10 (ב) (1) של חוק התקנים, תשי"ג-1953, רשאי הממונה וכל אדם שהוסמך לכך על ידיו, ליטול לבדיקה דוגמה מכל מצרך שמיפרטו נקבע כתקן רשמי. יש מקרים רבים (למשל בייצור מוצרי בטון) שבשעת הבקורת כבר נגמר תהליך הייצור של המצרך, אולם אין לטלטלו ולבדקו כשהוא טרי. במקרים כאלה יש הכרח להשאיר את הדוגמה שנבחרה לשם בדיקה ברשותו של היצרן זמן מה; אך חסרה הוראה המחייבת את היצרן לשמור על דוגמה כזאת. ההוספה אשר בסעיף 10 (ב) (2) באה למלא את החסר.

לפי סעיף 17 (א) "רשאי בית המשפט נוסף לכל עונש אחר לצוות על השמדתו או על החרמתו של כל מצרך שנעברה בו עבירה"; אבל חוסר סעיף המאפשר לממונה על התקינה או לאדם שהוסמך על ידיו להורות למחזיק במצרך שלא להוציאו מרשותו, לא להעבירו ממקומו ולא להשתמש בו, אם יש לו יסוד להניח שנעברה בו עבירה, עד להחלטה הסופית של בית המשפט. בהעדר הוראה כנ"ל אין בסעיף 17 (א) כל ממש, מכיוון שהעבריינים יכולים עד למתן גזר הדין למכור מצרכים לקויים ואף מסוכנים באין מפריע. הסעיף 10 (ב) של החוק המוצע בא למלא גם את החסר הזה.

(ג) ההוספה לסעיף 10 (ד) לפרש את המונח "המבצע עבודה" ולכלול בו גם אדם אשר העבודה מבוצעת בפקודתו בעבודת בניה או התקנה (אינסטלציה). חוסר הגדרה ברורה לגבי האדם האחראי לעבודת בניה או התקנה בהתאם לדרישות התקן גורם לקשיים משפטיים, ולכן מוצע להסיר אי־בהירות זו.

ל ס ע י ף 5 :

סעיף 14. קובע זה לשונו:

14. על אף האמור בפקודת סימני המסחר, 1938, לא יירשם, לאחר שנקבע תו תקן, כל סימן מסחרי הדומה לאותו תו תקן, או העלול לעורר את הרושם שניתן לבעלו היתר להשתמש באותו תו תקן, וכן לא יירשם אחרי תחילת תקפו של חוק זה, סימן מסחרי הכולל מלה מהמלים המוגנות.

יוצא מהוראות אלו, כי אמנם מותר לאדם להשתמש במלים תקן, סטנדרד או נורמה כשם לעסקו או לפעולות עסקו, אם השתמש בהם כך לפני תחילת תקפו של חוק התקנים או אם שר המסחר והתעשייה התיר שימוש כזה כאמור בסעיף 13; לעומת זאת אוסר סעיף 14 איסור מוחלט על רישום סימן מסחר המכיל מלה מהמלים האמורות.

מתברר שישנם מקרים שבהם השתמשו חברות מסוימות באחת המלים האלו הן בשם עסקם והן בסימני מסחר שלהם, והן מוסיפות להשתמש כך עפ"י הוראות סעיף 13 (א) (2) הנ"ל, אך האיסור האבסולוטי שבסוף סעיף 14 לחוק מונע בעדן את רישומם של סימני מסחר שלהן בפנקס סימני מסחר. דבר זה אינו נראה מוצדק ולכן בא החוק המוצע להסמיך את שר המסחר והתעשייה להתיר רישום סימן מסחר הכולל מלה מן המלים: תקן, סטנדרד או נורמה.

ל ס ע י ף 6 :

(1) הסעיף 17 (א) (2) קובע שאדם אשר "מנע את הממונה מבצע סמכויותיו לפי חוק זה או הפריע לו בכך" עובר עבירה. יוצא, איפוא, שאדם אשר מנע לא את הממונה אלא את האדם שהוסמך על ידיו לעריכת בקורת מבצע את סמכויותיו או הפריע לו במילוי תפקידו, אינו עובר עבירה. החוק המוצע מתקן את הליקוי הזה.

(2) הגובה המכסימלי של הקנס בסכום של 2000 לירות אינו משקף היום די צרכה את חומרת העבירות על חוק התקנים, לכן מוצע להגדיל את הקנס ל-10,000 לירות.

בהתאם לכך ינוסח סעיף 17 כך:

"(א) אדם שעשה אחת מאלה:

(1).....

(2) מנע את הממונה או את האדם שהוסמך על ידיו מבצע סמכויותיו לפי חוק זה, או הפריע לו בכך;

(3).....

(4) עבר באופן אחר על הוראה מהוראותיו של חוק זה.

דינו—מאסר שנה או קנס עשרת אלפים לירות או שני הענשים כאחד."

חוק לתיקון פקודת העיריות, תשי"ז-1957

תיקון סעיף 3

1. בסעיף 3 לפקודת העיריות, 1934 (להלן - הפקודה) -

- (1) בסעיף קטן (3) אחרי המלים "ובנוגע לאנשים שהנם בעלי הכשרה לבחור ולהיבחר באותן הבחירות או בבחירות אחרות", יבואו המלים "בדבר מילוי תפקידיהם של ראש העיריה ושל חברי מועצתה עד לבחירות המועצה הראשונה";
- (2) בסעיף קטן (3), במקום המלים "או הוראות אחרות" יבואו "ובנוגע לכל דבר אחר".

הוספת סעיפים
א3 ו-ב3

2. אחרי סעיף 3 לפקודה יבואו סעיפים אלה:

א3. הכריז שר הפנים מכוח סעיף 3 כי תושבי אזור פלוני יהיו עיריה, וערב תחילת ההכרזה היתה קיימת באותו אזור, כולו או מקצתו, עיריה או מועצה מקומית (להלן - רשות קודמת), רשאי שר הפנים ליתן ההוראות הדרושות, לפי דעתו, כדי להבטיח רציפותו של השולטן המקומי באותו אזור, ובין השאר -

"הקמת עיריה
במקום שהיתה
רשות קודמת

(1) לקיים, ותוך כדי תיאום לשנות ולהאם, במידה שיקבע בהוראות, את תקפם של חוקי עזר, תקנות אחרות, לוח שומה, רשימות, היתרים ומסמכים אחרים, שניתנו כדיון על ידי הרשות הקודמת, וכן תקפו של תקציב הרשות הקודמת שנערך ואושר כדיון;

(2) לקבוע את הרשות אשר תטפל בהמשך ההליכים שהיו תלויים ועומדים, ערב תחילת ההכרזה, לפני הרשות הקודמת, או לפני רשות מרשויותיה, או לפני בית דין שהוקם על ידי הרשות הקודמת או שאזור שיפוטו נקבע באופן הכולל את תחום הרשות הקודמת וכן לקבוע דרך הגשתם וקבלתם של התנגדויות, השגות, עררים או ערעורים שאדם היה רשאי להגישם, ערב תחילת ההכרזה, לרשות של הרשות הקודמת ולהאריך את המועדים להגשתם;

(3) להכריז על העיריה כחליפתה של הרשות הקודמת, הן בזכויותיה והן בחובותיה והתחייבויותיה והן במעמדה לכל ענין אחר, ובין השאר לענין ארנונות, אגרות, היטלים, דמי השתתפות ותשלומי חובה אחרים שהוטלו כדיון על ידי הרשות הקודמת וטרם נגבו, והכל במידה שיקבע השר בהוראה.

ב3. הוראות סעיף א3 יחולו, בשינויים המחוייבים לפי הענין, על שינוי תחומה של עיריה ועל הרחבתו.

שינוי תחומה
של עיריה

תיקון סעיף 98

3. בסעיף 98 לפקודה, במקום פסקה (14) תבוא פסקה זו:

"(14) להכריז על רחוב כעל רחוב לרבים, ולסלול כל רחוב, אף שאינו לרבים, וכן לדאוג למצבו התקין של כל רחוב כאמור";

1 ע"ר 1934, תוס' 1 מס' 414, עמ' 1.

(1) בסעיף קטן (1), בסופו, יבוא פסוק זה:

"הטילה מועצת עירייה בחוק עזר חובת השתתפות בהוצאות עבודה שהיא רשאית או חייבת לבצעה מכוח פקודה זו או מכוח חיקוק אחר, רשאית היא לקבוע באיתו חוק עזר שחובת השתתפות תחול גם לגבי עבודות כאמור שבוצעו כולן או מקצתן על ידי מועצה, מכוח הרשאה או חובה כאמור, לפני תחילתו של חוק העזר;"

(2) בסעיף קטן (1), במקום "מאה לירות" יבוא "חמש מאות לירות", במקום "שני פונטים" יבוא "עשרים לירות", במקום "המשה פונטים" יבוא "המישים לירות" ובמקום "פונט אחד" יבוא "חמש לירות".

5. אחרי סעיף 99 לפקודה יבוא סעיף זה:

99א. (א) שר הפנים, בהסכמת שר המשפטים, רשאי, בצו ברשומות, להודיע כי עבירה על הוראה פלובית של חוק עזר לפי פקודה זו היא עבירת קנס.

(ב) שר הפנים יקבע בצו ברשומות –

(1) את-שיעור הקנס לכל עבירת קנס, ובלבד שלא יעלה על עשרים לירות;

(2) את נוסח ההזמנה לצורך סעיף קטן (א);

(3) את אופן תשלום הקנס.

(ג) היה לשוטר או לפקיד עירייה, שהורשה לכך על ידי המועצה לפי סעיף 99 (8) יסוד להאמין, כי אדם פלוני עבר עבירת קנס, יהיה רשאי למסור לו הזמנה למשפט בנוסח שנקבע על ידי שר הפנים, שבו יואשם המוזמן באותה עבירה ותינתן לו הברירה לשלם קנס בשיעור שנקבע על ידי שר הפנים במקום להישפט על העבירה האמורה.

(ד) מי שנמסרה לו הזמנה כאמור בסעיף קטן (ג), רשאי, תוך שנים עשר יום מיום המסירה, לשלם בבית המשפט הגקוב בהזמנה את הקנס בשיעור הקבוע לעבירה המפורטת בהזמנה, או לשלוח תוך אותה תקופה את סכום הקנס לבית המשפט, ובלבד שהסכום נתקבל תוך חמישה עשר יום מיום מסירת ההזמנה.

(ה) (1) שילם אדם את הקנס כאמור בסעיף קטן (ג) – רואים אותו כאילו הודה באשמה בפני בית המשפט, הורשע ונשא את ענשו;

(2) לא עשה כן – רואים את ההזמנה למשפט שנמסרה לו כאילו היתה הזמנה שהוצאה ונמסרה על פי חלק כ"ו לתקנות הפרוצדורה בבתי משפט השלום, 1940.²

(ו) לא שילם אדם את הקנס כאמור בסעיף קטן (ג), ובית המשפט הייבו בדין על העבירה, יטיל עליו בית המשפט קנס בסכום שאינו פחות מסכום הקנס שנקבע לאותה העבירה לפי סעיף קטן (ב), ורשאי בית המשפט להטיל עליו הוצאות המשפט בסכום שיקבע, בין אם התייצב הנאשם ובין אם נשפט שלא בפניו.

2 ע"ר 1940, תוס' 2 מס' 978, עמ' 29.

6. בסעיף 101 לפקודה, בסעיף קטן (ב), בפרט (3)(1)(ב) במקום המלים "חלה על הבנין פקודת הגבלת שכר דירה (דירות)", 1940, או פקודת ההגבלות על שכר דירה (בתי עסק), 1941, יבואו המלים "חל על הבנין חוק הגנת הדייר, תשי"ד-1954³, או חוק הגנת הדייר, תשט"ו-1955⁴".

7. בסעיף 102 לפקודה, בסעיף קטן (ג), לאחר "הודעה בדבר הטלת ארנונות, שיעוריהן ומועדו שילומן" יבוא "ובלבד שאם נתן שר הפנים, לגבי עירייה פלוגית, צו לפי סעיף 105(ב), תפרסם המועצה את ההודעה לאחר הכנת לוח השומה ובמועד שיקבע שר הפנים בצו ברשומות".

8. בסעיף 105 לפקודה, במקום סעיף קטן (ב) יבוא סעיף קטן זה:
 "ב) לוח השומה יקבל תוקף באחד באפריל שלאחר הכנתו אולם שר הפנים רשאי לקבוע, בצו ברשומות, כי בעירייה פלוגית יקבל לוח השומה תוקף באחד באפריל של השנה שבה בסתיימה הכנתו."

9. הוראה באכרזה מכוח סעיף 3 (3) לפקודה וכן הוראת חוק עזר, שניתנו לפני תחילתו של חוק זה ושהיו ניתנות כדין אילו היה חוק זה ברתוקף אותה שעה - רואים אותן כאילו ניתנו כדין.

10. חוק זה אינו גורע מהוראת חיקוק אחר.

דבר הסבר

1. סעיף 3 (3) לפקודת העיריות, 1934, מורה כי שר הפנים בהכריוו על תושבי שטח מסויים כעל עירייה -

"יקבע תאריכים, מועדים ומקומות לבחירות וימנה פקידים ואנשים לצורך עריכת בחירות או למטרה אחרת, ויעשה מעשים אחרים ויתן הוראות בנוגע לאופן עריכת הבחירות הראשונות והבחירות שלאחריהן עפ"י הפקודה הזאת, ובנוגע לאנשים שהנם בעלי הכשרה לבחור ולהיבחר באותן הבחירות או בבחירות אחרות, וכן בנוגע להקניית זכות הקנין על נכסים לאותה העירייה או הוראות אחרות הכל כפי שימצא לנחוץ, כדי להטיל את הוראותיה של הפקודה הזאת על אותה העירייה לאחר שהורכבה בעירייה".

בשנת 1937 הוכרז על פתחתקה כעל עירייה ומאז קום המדינה הפכו תחומיהן של כמה מועצות מקומיות לעיריות (נתניה, רמת-גן, בני-ברק, רחובות, ראשון לציון, חולון וחדרה). ובשנת 1955 הפכו תחומיהן של עיריית מגדל אשקלון ומועצה מקומית אשקלון להיות עיריית אשקלון.

באכרזה של עיריות אלה כלל שר הפנים (ולפני קום המדינה, הנציב העליון) הוראות בדבר שמירת תקפם של חוקי עזר שהותקנו על ידי הרשות המקומית הקודמת, של הרשויות וכיוצא באלה שהיא הוציאה ובדבר גביית ארנונות ושאר תשלומי חובה שהיא הטילה. הוראות אלה ניתנו באכרזה על סמך הפירוט שניתן להוראות סעיף 3 (3) לפקודת העיריות.

3 ס"ח 151, תשי"ד, עמ' 92.
 4 ס"ח 188, תשט"ו, עמ' 151.

אולם בית המשפט העליון בפסק דין שניתן בערעור אזרחי 225/56, פסק כי אין בהוראות סעיף 3 (3) האמור כל אסמכתה להוראות באכרזה בדבר שמירת תקפם של חוקי עזר שהתקנו על ידי מועצה מקומית ההופכת להיות עירייה.

החוק המוצע כא ליתן תוקף להוראות אלה הן בעתיד והן למפרע (סעיפים 1-2).

2. מספר ניכר של רשויות מקומיות התקינו חוקי עזר בדבר סלילת רחובות ובהם נכללה הוראה בזה הלשון:

"סלילה המוצעה כביש או מדרכה וסיימה את סלילתם לפני תחילתו של חוק עזר זה, וטרם שולמו דמי ההשתתפות, רשאית היא לגבות את דמי ההשתתפות כאמור בחוק עזר זה, כאילו נסלל הכביש או המדרכה לאחר תחילתו של חוק עזר זה".

בפסק הדין הנזכר לעיל קבע בית המשפט שהוראת חוק עזר מעין זו בלתי תוקית היא, בהטילה חיוב כספי בחוקף בלתי מוגבל למפרע.

ההוראה שנפסלה כאמור מופיעה כרגיל בחוק עזר של רשות מקומית שהוקמה לא מכבר או בחוק עזר המחליף חוק עזר קיים, ואין לומר ששימשה אמצעי לשרירות מצד הרשויות המקומיות. לעומת זאת, פסילת ההוראה מכבידה על הרשויות המקומיות שהוציאו הוצאות גדולות על עבודות סלילה שנשלמו לפני הקיקת חוקי העזר הקיימים. מן הדין לציין, כי עבודות אלה געשו ברובן בעזרת הלוואות שניתנו על ידי הממשלה מתקציב הפיתוח. מתוך הנחה שהרשויות המקומיות יפרעו הלוואות אלה על ידי גביית הוצאות הסלילה והר ריצוף מבעלי הנכסים הגובלים.

פסילת הוראה זו מביאה גם להפליה בין בעלי הנכסים שכבר שילמו את חלקם לפי אותה הוראה לבין אלה שהזניחו לשלמו.

החוק המוצע בא, איפוא, לתת אסמכתה חוקית להוראה האמורה שבחוקי העזר, וכן להכשיר למפרע את חוקי העזר הקיימים הכוללים הוראה כזו (סעיפים 4 (1) ו-9).

3. לפי סעיף 98 (14) לפקודת העיריות, רשאית העירייה לסלול רחוב רק לאחר שהכריזה עליו כעל "רחוב לרבים". החלפת הוראה זו כמוצע, מטרתה להסמיך עירייה לסלול ולקיים רחוב אף אם לא הוכרז כרחוב לרבים. תיקון זה, לא זו בלבד שהוא רצוי לעתיד, אלא שלא מעטים המקרים שכבישים נסללו בעבר על ידי הרשויות המקומיות מבלי שהכריזו עליהם כעל רחובות לרבים, ובלעדי תיקון זה לא תושג מטרתו של התיקון המוצע בסעיף 4 (1) (סעיף 3).

4. לפי סעיף 101(ב)(3)(1)(ב) לפקודת העיריות, 1934, השווי לצורך ארגונות רכוש של בנין המוחזק בידי בעלו הוא דמי השכירות שלפי המשוער אפשר היה לקבלם בשנה הראשונה להחזקת הבעל, או בשנה הראשונה שבה חלה על הבנין פקודת הגבלת שכר דירה (דירות), 1940, או פקודת ההגבלות על שכר דירה (בתי עסק), 1941, הכל לפי המועד המאוחר יותר.

חוקי הגנת הדייר, תשי"ד-1954, ותשט"ו-1955, קבעו הישובים חדשים לגבי דמי השכירות מכפי שהיו לפי הפקודות משנת 1940 ו-1941 הנזכרות לעיל, ומתוך כך שוב אין פקודות אלה מהוות קנה מידה בכון של דמי השכירות לענין הערכת שווי הבנין לצורך ארגונות רכוש. החוק המוצע בא, איפוא, להצמיד הערכת שווי הבנין לצורך ארגונות רכוש במקום לדמי השכירות שנקבעו לפי הפקודות הנ"ל משנת 1940 ו-1941, לחישוב דמי השכירות כפי שנקבעו בחוקי הגנת הדייר, תשי"ד-1954, ותשט"ו-1955 (סעיף 6).

וזו לשון סעיף 101, סעיף קטן (ב), פרט (3):

“(3) (ד) השווי לצורך ארגונה של בנין, לענין ארגונה רכוש, הוא דמי השכירות שנתקבלו מהשכרתו בשנת הכספים שקדמה לשנה שלגביה מוטלת הארגונה, בניכויים המפורטים להלן בפסקה זו; ואם לא נתקבלו דמי שכירות, או נתקבלו דמי שכירות שהם, לדעת ועדת השומה, סמליים או כדויים — דמי השכירות, בניכויים האמורים, שלפי המשוער אפשר היה לקבלם —

(א) אם הבנין אינו מוחזק בידי בעלו בשנת הכספים האמורה;
(ב) אם הבנין מוחזק בידי בעלו — בשנה הראשונה להחזקת הבעל, או בשנה הראשונה שבה חלה על הבנין פקודת הגבלת שכר דירה (דירות), 1940, או פקודת ההגבלות על שכר דירה (בתי עסק), 1941, הכל לפי המועד המאוחר יותר.

(II) ואלה הניכויים:

(א) לגבי בנין המשמש למפעל תעשייתי הפועל במכונות מונעות בכוח מיכני — שליש מדמי השכירות;

(ב) לגבי בנין אחר — חמישית מדמי השכירות.

(III) המועצה רשאית, בחוק עזר, להקטין או לבטל את הניכויים הקבועים בפסקת משנה (II).”

5. החוק המוצע בא לקבוע הסדר שיקל על בתי משפט השלום ובתי המשפט העירוניים את הטיפול בעבירות על חוקי העזר של העיריות, כשעבירות אלה נושאות אופי משטרתי גרידא, הכוונה לעבירות על הוראות חוקי עזר בדבר השמירה על הנקיון ברחובות, הוצאת אשפה, פתיחתן וסגירתן של חנויות, רישוי סבלים ורוכלים, רישוי שלטים, רישוי כלבים והפיקוח עליהם וכיוצא באלה.

לפי ההסדר המוצע, יהיה שוטר או פקח של העיריה מוסמך למסור למי שנתפס, לפי דעתו, בעבירה, הודעה הנוחנת לו ברירה לשלם קנס בשיעור הקבוע מראש לפי החוק או לעמוד לדין בבית המשפט. הוראה זו יוצאת בעקבות ההסדר שנקבע לעבירות הנועה מסוימות לפי פקודת התעבורה.

השוטר או הפקח לא יקבע את שיעור הקנס למקרה מסויים, כי שיעור זה ייקבע מראש לפי החוק, ואף לא יגבנו; גם לא ימלא כל תפקיד שיפוטי בדבר אשמתו של הנרשם. שיקולו היחיד יהיה אם להאשים את האדם בכלל, אם להאשימו לפי ההליכים הרגילים או במקרה שהעבירה נראית לו קלה, להאשימו לפי הוראות החוק המוצע ובזאת ליתן לו הברירה להישפט או להיפטר ממשפט בתשלום הקנס הקבוע.

שר הפנים יקבע את העיריות שבהן יונהג ההסדר המוצע (בשלב הראשון יצומצם ההסדר לעיריות ולא יחול על המועצות המקומיות). בשנים לב ליעילותו ולרמתו של הפיקוח העירוני בכל מקום, כן מוסר החוק המוצע בידי שר הפנים את הסמכות לקבוע בהסכמת שר המשפטים את סוגי העבירות על חוקי העזר העירוניים שעליהם יחול ההסדר החדש וגם את שיעור הקנס לכל עבירה ועבירה (סעיף 5).

6. פקודת העיריות קובעת בסעיף 105(ב) כי לוח שומה יקבל תוקף באחד באפריל שלאחר הכנתו. יש ואשר מסיבות אוביקטיביות אינו עולה בידי ועדת שומה של עיריה פלונית להכין את לוח השומה ולפרסם הודעה בדבר הנחתו, לפני תחילת שנת הכספים שלגביה נועד

לוח השומה לקבל תוקף, כדבר הזה קרה בעיריית אשקלון, שלא הספיקה להכין לפני יום 14.1956 את לוח השומה שהתכוונה להשתמש בו באותה שנת כספים.

התיקון המוצע יאפשר לשר הפנים לצוות לגבי עירייה פלונית שלוח השומה יקבל תוקף באחד באפריל של שנת הכספים שבה הוכן הלוח.

סעיף 102(ג) לפקודה מטיל חובה על מועצת עירייה לפרסם הודעה בדבר הטלת הארנונות, שיעורן ומועדי שילומן, לא יאוחר מיום 15 במרס שלפני שנת הכספים שלגביה הוטלו הארנונות.

במקרה שניתן צו הנותן ללוח השומה תוקף למפרע עשוי להיווצר מצב שבו אין בידי העירייה למלא אחרי הדרישה לפרסום הודעה זו ב-15 במרס. לכן, מוצע לתת במקרה כזה סמכות לשר הפנים לקבוע מועד יותר מאוחר לפרסום ההודעה (סעיפים 7 ו-8).

להלן לשון סעיף 102(ג):

"המועצה תפרסם בתחום העירייה, לא יאוחר מיום 15 במרס שלפני כל שנת כספים שלגביה הוטלו ארנונות, הודעה בדבר הטלת הארנונות, שיעורן ומועדי שילומן. הודעה בדבר אישור הארנונות, שיעורן ומועדי שילומן תפורסם על ידי שר הפנים ברשומות".

7. החוק המוצע מאפשר לעירייה לקבוע קנסות יותר גבוהים לעבירות על חוקי העזר שלה, בשים לב לתמורות שהלו ולעקרונות שנקבעו בחוק לתיקון דיני העונשין (דרכי ענישה), תשי"ד-1954 (סעיף 4(2)).

חוק לתיקון פקודת המועצות המקומיות, תשי"ז-1957

1. בסעיף 2 לפקודת המועצות המקומיות, 1941 (להלן - הפקודה), בסעיף קטן (1), בסופו יוספו המלים:

תיקון סעיף 2

"או הנראים דרושים כדי להטיל הוראותיה של פקודה זו על אותה מועצה מקומית לכשתורכב".

2. אחרי סעיף 2 לפקודה יוספו סעיפים אלה:

הוספת סעיפים
2א ו-2ב

2א. הכריז שר הפנים לפי סעיף 2, כי כפר או קבוצת כפרים או אזור יתנהלו על ידי מועצה מקומית, וערב תחילת ההכרזה היתה קיימת בתחומה של המועצה המקומית, כולו או מקצתו, עירייה או מועצה מקומית (להלן - רשות קודמת), רשאי שר הפנים ליתן הוראות הדרושות, לפי דעתו, כדי להבטיח רציפותו של השלטון המקומי באותו אזור, ובין השאר רשאי הוא -

"הקמת מועצה
מקומית במקום
שהיתה רשות
קודמת"

(1) לקיים, לתאם ותוך כדי תיאום - לשנות במידה שיקבע בהוראות, את תקפם של חוקי עזר, תקנות אחרות, לוח שומה, רשיונות, היתרים ומסמכים אחרים, שניתנו כדין על ידי הרשות הקודמת, וכן תקפו של תקציב הרשות הקודמת שנערך ואושר כדין;

1 ע"ר 1941, תנ"ס 1 מס' 1154, עמ' 119.

(2) לקבוע את הרשות אשר תטפל בהמשך ההליכים שהיו תלויים ועומדים, ערב תחילת ההכרזה, לפני הרשות הקודמת או לפני רשות מרשויותיה, או לפני בית דין שהוקם על ידי הרשות הקודמת, או שאזור שיפוטו נקבע כאופן הכולל את תחום הרשות הקודמת, וכן לקבוע דרך הגשתם וקבלתם של התנגדויות, השגות, עררים או ערעורים שאדם היה רשאי להגישם, ערב תחילת ההכרזה, לרשות של הרשות הקודמת ולהאריך את המועדים להגשתם;

(3) להכריז על המועצה המקומית בהליפתה של הרשות הקודמת, הן בזכויותיה, הן בחובותיה והתחייבויותיה והן במעמדה לכל ענין אחר, ובין השאר לענין ארנונות, אגרות, היטלים, דמי השתתפות ותשלומי חובה אחרים שהוטלו כדין על ידי הרשות הקודמת וטרם נגבו, והכל במידה שיקבע השר בהוראה.

שינוי תחומה של מועצה **בב.** הוראות סעיף 2 יחולו, בשינויים המחוייבים לפי הענין, על שינוי תחומה של מועצה מקומית ועל הרחבתו.

תיקון סעיף 5

3. בסעיף 5 לפקודה, אחרי סעיף קטן (2) יבואו סעיפים קטנים אלה:

"(א) נקבע בצו לפי סעיף 2 או על פיו, כי השומה של ארנונות או של תשלומי חובה אחרים תיעשה בעריכת לוח שומה על ידי ועדת שומה, וכי תהיה זכות ערר לפני ועדת עררים על החלטות ועדת השומה, יהיה ערעור על החלטת ועדת העררים לפני בית המשפט המחוזי והוא ידון בו כשופט יחיד, הכל בתנאים ובדרך שנקבעו בתוספת לפקודה זו.

(ב) פסק דין של בית-המשפט המחוזי בערעור לפי סעיף זה – אין אחריו ולא כלום."

תיקון סעיף 9

4. בסעיף 9 לפקודה –

(1) בסעיף קטן (2), במקום "עשרים פונט" יבוא "חמש מאות לירות", במקום "משנני פונט" יבוא "מעשרים לירות", במקום "מחמשה פונט" יבוא "מחמישים לירות", ובמקום "מפונט אחד" יבוא "מחמש לירות";

(2) בסופו של הסעיף יבוא סעיף קטן זה:

"(4) הטילה מועצה מקומית בחוק עזר חובת השתתפות בהוצאות עבודה שהיא רשאית או חייבת לבצעה מכוח פקודה זו או מכוח חיקוק אחר, רשאית היא לקבוע באותו חוק עזר שחובת ההשתתפות תחול גם לגבי עבודות שבוצעו, כולן או מקצתן, על ידי מועצה, מכוח הרשאה או חובה כאמור, לפני תחילתו של חוק העזר."

תוספת

5. בסוף הפקודה תבוא תוספת זו:

"תוספת

(סעיף 5)

1. בעל דין לפני ועדת עררים הרואה עצמו מקופח על ידי החלטה סופית של ועדת עררים, רשאי לערער על החלטה לפני בית המשפט המחוזי, אשר באזור שיפוטו נמצא תחום המועצה.

2. הערעור יוגש תוך 14 יום מיום החלטת ועדת העררים אם ניתנה כמעמדו של המערער, או תוך 14 יום מהיום שנמסרה לו הודעה על ההחלטה בדרך שנקבעה בצו לפי סעיף 2 – אם ניתנה שלא בפניו, או תוך 14 יום מיום פרסום הודעת ועדת העררים על החלטתה בדרך שנקבעה כאמור, אם ההחלטה היא בדבר ערר כללי של המועצה, אלא שמותר להגיש ערעור גם לפני מסירת ההודעה או פרסומה.
לענין סעיף זה "ערר כללי של המועצה" – ערר של המועצה על לוח שומה על יסוד הטענה ששומת כלל הנכסים או סוג נכסים פלוני, היא גבוהה מדי או נמוכה מדי ומבוקשת הורדה כללית או העלאה כללית מתאימה.

מועד להגשת הערעור

3. ככל ערעור שאינו של המועצה – המשיכים הם המועצה ובעל דינו של המערער בוועדת העררים.

המשיכים

4. הערעור יוגש ויתברר על ידי בקשה בדרך המרצה כאמור בחלק ל' לתקנות הפרוצידורה האזרחית, 1938.²

רכי הדין

5. רשם בית המשפט המחוזי יודיע לוועדת השומה על הערעור, ויושב ראש הוועדה יעביר לבית המשפט כל חומר שוועדת השומה וועדת העררים השתמשו בו בקשר לענין המשמש נושא הערעור.

מסירת חומר הדין

6. רשם בית המשפט המחוזי ישלח בלי דיחוי לוועדת השומה הודעה על פסק הדין של בית המשפט.

הודעת פסק הדין

7. החליט בית המשפט המחוזי על תיקון לוח השומה, יתקן יושב ראש ועדת השומה את הלוח מיד.

תיקון לוח השומה

8. הוראות תוספת זו יחולו, בשינויים המחוייבים לפי הענין, על ערעור על החלטת ועדת עררים בדבר תוספות ללוח השומה ובדבר בקורת לוח השומה בהתאם לצו לפי סעיף 2.

רכי הדין

בתוספת ובקורת ללוח השומה

9. החייב בתשלום ארנונה או בתשלום חובה אחר מכוח צו לפי סעיף 2 ישלם אותם במועדם, אף אם הוגש ערעור לפי תוספת זו ועדיין לא הוכרע בו; חל שינוי בשומה עקב הערעור, הוא או המועצה ישלם או יקבל את ההפרש, הכל לפי הענין.

חובת תשלום

הארנונה על אף הגשת הערעור

6. הוראה בצו לפי סעיף 2 לפקודה או בחוק עזר, שניתנו לפני תחילתו של חוק זה, ושהיו נתונים כדין אילו היה חוק זה ברתוקף אותה שעה – רואים אותה כאילו ניתנה כדין.

קיום חוקף

7. חוק זה אינו גורע מהוראות חיקוק אחר.

שמירת חוקף

ד ב ר י ה ס ב ר

1. לפי סעיף 2 (1) לפקודת המועצות המקומיות, 1941, מוסמך שר הפנים להכריז בצו, כי – "כל כפר או קבוצה של כפרים או אזור יתנהלו על ידי מועצה מקומית; הצו יפרט את הרכבה, את מועד כהונתה ותפקידיה של המועצה, את סמכויותיה וחובותיה ואת אזור שיפוטה, או יקבע הוראות בענינים אלה, ובלי לפגוע בכללותן של ההוראות דלעיל מותר לכלול בצו הוראות בענין מינויה או בחירתה של המועצה המקומית

2 ע"ר 1938, תוס' 2 סס' 755, עמ' 95.

ובין הוראות ביתס לכל הענינים הכרוכים בכך, לרבות בירור ערעורים ובקשות בקשר עם כך בבתי דין מסויימים או בצורה אחרת, הקמת ועדות של המועצה, מינויים או בחירתם של פקידיה, הפסקת פעולתם או פיטוריהם, סמכותם ותפקידיהם, הענקת פנסיות ותגמולים להם וכל הדברים הכרוכים בכל ענין מן הענינים דלעיל.”

יש אשר שר הפנים מקים מועצה מקומית בשטח הנכלל קודם לכן בתחום עירייה או מועצה מקומית קיימת. כך, למשל, בוטלה העירייה בית שאן בשנת 1955 ותחומה הפך להיות מועצה מקומית. ובשנת 1953, בוטל צו המועצות המקומיות (ב), תשי”א—1951, והמועצות המקומיות שנתכוננו לפיו כוננו מחדש במסגרת צו המועצות המקומיות (א), תשי”א—1950, במקרים כאלה, כשהשטח שבו הוקמה הרשות המקומית החדשה היה נתון לחוקי עזר שהותקנו ברשות קודמת, רצוי בדרך כלל שהאכרזה על הקמת הרשות החדשה תקיים תקפם של החוקים הקיימים ותבטיח את רציפות השלטון המקומי. אולם בית המשפט העליון קבע בפסק דינו שנתן בערעור אזרחי 225/56, כי אין אסמכתה בפקודת העיריות, 1934, להוראות באכרזה על הקמת עירייה האומרות לשמור תקפם של חוקי עזר שהותקנו על ידי המועצה המקומית שהפכה לעירייה. פסק דין זה מטיל ספק גם לגבי האפשרות להורות בצו המקיים מועצה מקומית על שמירת תקפם של חוקי עזר שהותקנו, ושל פעולות אחרות שנעשו, על ידי העירייה או המועצה המקומית הקודמת שנתבטלה.

החוק המוצע בא להסדיר את המצב החוקי לאור ספק זה (סעיפים 1, 2).

2. מספר ניכר של רשויות מקומיות התקינו חוקי עזר בדבר סלילת רחובות בהם הוראה בזו הלשון:

“סלילה המועצה כביש או מדרכה וסיימה את סלילתם לפני תחילתו של חוק עזר זה, אך טרם שולמו דמי ההשתתפות, רשאית היא לגבות את דמי ההשתתפות כאמור בחוק עזר זה, כאילו בסלל הכביש או המדרכה לאחר תחילתו של חוק עזר זה.”
בפסק הדין הנזכר לעיל קבע בית המשפט שהוראת חוק עזר מעין זה בלתי חוקית היא, בהטילה חיוב כספי למפרע.

הוראה זו שנפסלה כאמור מופיעה כרגיל בחוק עזר של רשות מקומית שהוקמה לא מכבר, או בחוק עזר המחליף חוק עזר קיים, ואין לומר כי שימשה אמצעי לשדריות מצד הרשויות המקומיות. לעומת זאת, פסילת ההוראה מכבירה על הרשויות המקומיות שהוציאו הוצאות גדולות על עבודות סלילה שנשלמו לפני חקיקת חוקי העזר הקיימים. מן הדין לציין, כי עבודות אלה נעשו ברובן בעזרת הלוואות שניתנו על ידי הממשלה מתקציב הפיתוח, מתוך הנחה שהרשויות המקומיות יפרעו הלוואות אלה על ידי גביית הוצאות הסלילה והריצוף מבעלי הנכסים הגובלים.

פסילת הוראה זו מביאה גם להפליה בין בעלי הנכסים שכבר שילמו את חלקם לפי אותה הוראה לבין אלה שהזניחו לשלמו.

החוק המוצע בא, איפוא, לתת אסמכתה חוקית להוראה האמורה וכן להכשיר למפרע את חוקי העזר הקיימים הכוללים הוראה כזו (סעיף 4).

3. בצווי הכינון של המועצות המקומיות נקבע בדרך כלל כי שומת הארנונות שיוטלו על ידי המועצה על הנכסים שבתחום המועצה היא בדרך עריכת לוח שומה על ידי ועדת שומה, כן נקבע באותם הצווים כי מותר לערור על החלטות ועדת השומה בפני ועדת עררים וכי על ההחלטה של ועדת העררים מותר לערער בפני בית המשפט המחוזי שהחלטתו תהיה סופית.

ב־1955 החליט בית המשפט העליון בע”א 300/53 כי סמכותו של בית המשפט המחוזי לדון בערעורים מוגדרת בחוקים שנתקבלו על ידי המחוקק הראשי, דהיינו: הנציב העליון

בזמן המנדט, מועצת המדינה הזמנית והכנסת, אחרי הקמת המדינה, וכי לאור הוראות הסעיף 40 לדבריהם המלך-במועצתו על פלשתינה (א"י), 1922-1947, אין היום להוסיף על סמכות זו בדרך של חקיקת משנה אלא על ידי חוק הכנסת בלבד. כתוצאה מזה, אין תוקף חוקי בהוראות צווי הכינון האמורות, עד כמה שיש בהן הענקת סמכות רעעורית לבית המשפט המחוזי, כי צווי הכינון ניתנים מכוח סעיף 2 לפקודת המועצות המקומיות, 1941, ולכן הם בבחינת חקיקת משנה.

החוק המוצע בא להחזיר את המצב לקדמותו ולהעניק מחדש סמכות לבית המשפט המחוזי לזון בערעורים על החלטות ועדות עררים. ההוראות של החוק המוצע בנדון זה מעתיקות, בשינויים קלים, את הוראות צווי הכינון שתקפם נפסל עקב ההחלטה האמורה של בית המשפט העליון, והן מקבילות להוראות שקיבלה אותן הכנסת, לגבי ערירות, בחוק לתיקון פקודת הערירות, תשי"ב-1952.

4 החוק המוצע מעניק למועצה מקומית סמכות לקבוע קנסות יותר גבוהים לעבירות על חוקי עזר שלה, בשים לב לתמורות שחלו ולעקרונות שנקבעו בנדון זה בחוק לתיקון דיני העונשין (דרכי ענישה), תשי"ד-1954 (סעיף 104).

תיקון מעויות

בהצעת חוק הנכים (תגמולים ושיקום) (הוראות שונות), תשי"ז-1957, שפורסמה בה"ח 305, תשי"ז, עמ' 220, בדברי ההסבר, עמוד 221, במקום, נוסח סעיף 1 לחוק זה הוא: "צ"ל, נוסח סעיף 1 לחוק העיקרי הוא: "

בהצעת חוק לתיקון פקודת בנין ערים, תשי"ז-1957, שפורסמה בה"ח הנ"ל, בעמ' 222, בסעיף 20(3), במקום, "כדי להגדיל" צ"ל, "כדי להגביל".